

Het Verhaal van: Antoon Harbelubun en Alo Besemboen

Het kampleven van de jeugd

Woonoord Donzel zat bijna helemaal verscholen tussen de bossen. En omringd door die bossen voelde je als bewoner ook de zekerheid, dat niemand je kwaad kon doen, omdat er maar één weg naar het kamp leidde. Je zou ook kunnen zeggen dat het woonoord afgesloten was van de buitenwereld. Het "kamp" zelf was helemaal omsloten door metershoge metalen hekken. Natuurlijk waren er dienstbussen, die op bepaalde tijden de afstand overbruggen van het kamp naar de bewoonde wereld, het kleine agrarische dorpje Nistelrode. En als je de gelukkige bezitter was van een fiets en/of auto, had je vast en zeker meer gezien van wat er buiten het kamp gebeurde.

De meesten van ons wandelden of fietsten naar het dorp. Alleen pastoor Vliegen en oom Toatubun hadden een auto. En toch vonden wij het niet zo'n punt dat we meestal in het kamp moesten blijven. Als je zeven of acht was mocht je op vakantie naar Rotterdam en mocht je bij Nederlandse gezinnen blijven slapen. Verder had de jeugd in zijn algemeenheid geen benul van wat er eigenlijk nog meer te zoeken was buiten het kamp, omdat het kamp zelf en de omliggende omgeving met de bossen en plassen, de mooie natuur waar de jeugd van genoot, het mooiste was in die periode en op die leeftijd. Het gebeurde vaak, dat de jeugd de bossen introk en soms hele middagen daar verbleef. Wellicht door avonturenverhalen op televisie - enkele gezinnen in het woonoord hadden de beschikking over een zwart-wit televisie - zoals cowboy en ridderverhalen en Nederlandse stripboeken, maakte de Molukse jeugd zo creatief en enthousiast dat wij in het kamp het ook naspeelden.

De Molukse jongens werden gegroepeerd en verdeeld in zogenaamde gevechtskampen en legertjes onder leiding van een oudere jongen. Zo had je de groepen onder leiding van Crist Fautubun, Dirk Tunjanan en Josef Elmas. Van takken en latten werden dan "gevechtswapens" (zwaarden en lansen) gemaakt om elkaar te bestrijden. Er werden zelfs nagebootste forten in de bossen gebouwd. Schuilkelders bij opgravingen werden gemaakt en hutten in de toppen van de bomen werden gebouwd om de "gevechten" zo realistisch mogelijk te maken.

Bij gevechten werden de jongens ingedeeld bij bepaalde groepen. Victor Amukwaman had toen zelf een zwaard gemaakt dat groter en langer was dan normaal. In de groep van Crist streed ook Rufus Irijanan mee die bekend stond om zijn behendigheid met een klein zwaard. Tijdens een man tegen man gevecht (baku trek) moest Rufus het opnemen tegen Victor. Je kunt het al raden. Rufus moest helaas zijn meerdere erkennen in Victor, ja juist vanwege dat grote zwaard. Dezelfde Rufus kreeg het later nog hard te verduren toen Komiek Morjaan hem met zijn lans (lange boomstam van 3 meter) bijna zijn oog doorboorde. Deze gevechten die zich in open weilanden of grasvelden en in de bossen afspeelden, werden soms gadege-slagen door Nederlandse toeristen. En soms ging het er erg hard aan toe.

Er werd ook vaak kattenkwaad uitgehaald, maar dat was de normaalste zaak van de wereld; het hoorde erbij als je een bepaalde dag wilde doen slagen. De omliggende vijvers en plassen werden altijd gebruikt om zomers te zwemmen en 's winters te "schaatsen" of te ijshockeyen. Het zwemmen hebben overigens alle kinderen op zeer jonge leeftijd geleerd in de vijvers en plassen buiten het kamp. Als je bijvoorbeeld een nieuw vijvertje, plas, bos, konijnenhol of nest ontdekte waar nog niemand was geweest, dan was dat iets moois, dat je aan andere jongens, buiten je vrienden, niet mocht verklappen omdat het dan een geheim

van de groep was. Het waren meestal verschillende kleine groepjes onder de jeugd die met elkaar optrokken. Een situatie heeft zich toen voorgedaan waarbij een vriend bijna het leven liet omdat wij te veel risico namen bij het zwemmen.

Met z'n vijven gingen Frenus Rahajaan, Willie Besemboen, Don Ngarbingan, Sabbas Setitit en Pascal Amukwaman in een plas zwemmen die door hen ontdekt was. Sabbas, Willy en Pascal konden toen nog niet zo goed zwemmen. De plas zelf was ongeveer twee meter diep, was vijf bij vijf meter, modderig en was zwart en groen van zand en bladeren die in lagen. Zij hadden een plastic bal meegenomen om zodoende te leren zwemmen. Met de bal onder de arm vastgeklemd zwommen zij dan heen en weer. Zonder na te denken waagde Willy, de minst ervaren zwemmer, het om er overheen te zwemmen. Halverwege, schoot de bal los en Willy zonk onder de ogen van de overige jongens, de diepte in. Geschreeuw van Sabbas en Pascal die toen aan de kant stonden naar Don en Frenus die op dat moment aan het zwemmen waren om te helpen, zorgde dat zij Willy te hulp schoten. Enkele minuten was Willy onder water en af en toe spartelde hij weer naar boven in paniek om hulp roepend. Uiteindelijk pakten Frenus en Don hem bij zijn armen om hem weer op het droge te helpen. Het geschreeuw zorgde ervoor dat de vader van Sabbas, die wellicht naar hem op zoek was, en ook toevallig in de buurt was op hen afkwam en een donderpreek op hen losliet. De groepjes die toen werden samengesteld bestonden meestal uit jongens die dicht bij elkaar woonden. De groep van Christ bestond meestal uit jongens die van het voormalige woonoord Baarschot kwamen. De groep van Josef Elmas, die uit Ommen kwamen. Andere samengestelde groepen kwamen uit verschillende woonoorden.

Bij sommige "gevechten" ging het hard tegen hard omdat men dan niet voor de ander wilde onderdoen. Anies Betaubun werd eens een keer "gevangen" genomen door de groep van Crist. Zij bonden hem vast, blinddoekten hem, en hij moest over een vier meter liggende boomstam lopen terwijl onder hem een groot vuur smeulde. Hij heeft het er gelukkig goed van afgebracht. Thomas Farneubun zegt hierover het volgende; Een in ons ogen als grote "spelbreker" die sommige dingen misschien terecht niet toestond (zoals vuurtjes steken in de bossen, en vernielingen aan bomen en struiken", was de politie die in de omgeving van het kamp vaak genoeg ging surveilleren. "Baju hitam" (zwarte kleding) werd geroepen als de politie in het zicht was. De politiemannen Boeien en Sanders waren echt de kwaaien. Een groot bosgebied werd zelfs in de as gelegd door enkele met vuur spelende jongeren. Ook de boerderijen in de nabijheid van het kamp ondervonden last van de jongeren. In de zomers werden de appel- en perenbomen kaalgeplukt. Aardappels en maïs werden massaal uit de grond gehaald. Met een kleine groepje dat bestond uit Don Ngarbingan, Paul Rahangiar, Pascal Amukwaman en Pius Rahawadan stalen zij enkele kippen bij boer van Dijk. De kippen gingen aan het spit en werden gulzig verorberd.

Een anekdote...

Zoals eerder is beschreven werden alle Molukse leerlingen van de 1ste tot en met de 6de klas die op de jongensschool zaten door de politie (Boeyen, Vredenburg of Sanders) uit de klassen gehaald om zich in looptempo te begeven naar het politiebureau zodra er iets kattenkwaad in of rond het kamp werd uitgehaald. Zo deed zich een situatie voor dat de politie op een zomeravond met stenen werd bekogeld omdat zij erachter kwamen dat er in het bosbrandjes werden gesticht.

De politie wilde toen zeker weten wie dit werkelijk had gedaan. Maar ook wilden zij weten wie nu allerlei kleine baldadigheden en diefstalletjes (ketting gooien op de elektrische telefoondraden, kappen van bomen, stelen van kippen e.d.) had uitgehaald.

Op het politiebureau moesten zij allemaal op hun knieën in de gang plaats nemen. Een voor een werden zij verhoord. Omdat iedereen zich ogenschijnlijk onschuldig voordeed wist de politie nog steeds niet wie nu wat precies gedaan heeft. Frans Irijanan die toen de kleinste en jongste leerling was mocht weer terug naar school.

Op een gegeven moment kwam Boeyen de gang op en zei tegen hen dat wie nu eerlijk zou zeggen wat en met wie hij iets gedaan had, naar hui mocht! Don Ngarbingan trapte er dus in en zei dat zij kippen bij boer van Dijk hebben gestolen. Don mocht niet naar huis en ook de rest werd voor nader verhoor opgeroepen en moest de "kippenschade" aan de boer terugbetalen.

De Katapultvrienden

Tot de beste vaste jachtvrienden behoorden in die tijd, Rufus Irijanan, Josef Majabubun, en

Pascal Amukwaman. Af en toe ging ook Emiel Harbelubun(bijnaam Patje Emie) met hen mee. Soms kwam het voor dat zij met z'n allen op de hei gitaargingen spelen. Vanwege het avontuur voegden er zich enkele andere jongens bij zoals Augus Rejaan, Polly Roemloes, Frans Irijanan, Willy Besenboen, Cornelis Rettob en Thomas Farneubun.

Maar feitelijk waren ze gedurende de beginjaren zestig altijd met z'n drieën bij elkaar. Alle vrije middagen en weekenden bestonden eigenlijk alleen maar uit jagen. En als we het hebben over jagen, dan wordt daar met name de jacht op de eekhoorns bedoeld.

In sommige gevallen gingen zij ook op konijnen en allerlei soorten vogels jagen. Er ging geen enkele dag voorbij of zij kwamen thuis met een of meestal meerdere "trofeeën". De bossen in een straal van enkele kilometers vanaf het kamp werd door hen minutieus onderzocht op eekhoorns. Wanneer zij geen eekhoorns vonden, wat zelden het geval was, gingen zij oefenen op de vuilnisbelt die achter het kamp lag. Zij gingen dan eerst op zoek naar alle maten en soorten flessen. Van kleine minuscule medicijnflesjes tot bierflessen en zelfs grote stopflessen.

Zij plaatsten de flesjes vervolgens volgens grootte op een rij en schoten op een afstand van ongeveer tien meter tot vijftien meter met hun katapult de flesjes stuk.

Degene die de meeste stuk schoot was dan de winnaar. Een van hen gooide dan een fles of een kapotte gloeilamp de lucht in en de rest probeerde dan raak te schieten... en er werd wel degelijk, 9 van de 10 keer raak geschoten. In het kamp stonden zij bekend als "de scherpschutters ofwel "de 3 musketiers" met hun zelfgemaakte katapult.

Uiteraard werd er ook in het woonoord aan allerlei sporten gedaan. Kastibal en voetbal waren erg in trek. De jeugd voetbalde op het grasveldje en de oudere mannen speelden op het voetbalveld dat daarvoor speciaal werd aangelegd. Van tijd tot tijd werden Nederlandse voetbalteams uitgenodigd om in het kamp te komen voetballen. Tijdens een van de wedstrijden werd ingebroken in de kantine (waar hun kleding hing) en werd uit hun zakken geld onttrokken. Dat was dan ook de laatste keer dat Nederlandse clubs in het woonoord gingen voetballen De Spartaanse opvoeding waarin de jongens werden grootgebracht was eigenlijk normaal. Wie herinnert zich niet dat een van de jongens in het kamp met een zware baksteen door het hele kamp moest lopen, omdat hij ongehoorzaam was geweest. Er waren ook jongens die van school spijbelden en omdat hun vader ervan wist, durfden zij niet meer naar huis te gaan.

Slapen in de schuren was een normaal verschijnsel Naast de woonruimtes in het kamp waren er vele andere plaatsen waar je je tijd kon doorbrengen. Zo stond in het kamp een grote kantine die bijna dagelijks open was voor de ouderen. Eigenlijk was het meer een plek voor de meerderjarigen, want als je die leeftijd nog niet had bereikt, dan mocht je er niet in. De kantine diende ook voor diverse bruiloften, feesten, bijzondere bijeenkomsten en vergaderingen. Het washok was een ruimte waar alleen moeders en oudere meisjes naar toe gingen om de was te doen. Tegenover het washok had je gescheiden douchebarakken apart voor de mannen en de vrouwen. Zoals eerder is beschreven nam de kerk een aparte plaats in het kamp. Het was ook een van de meest bezochte plaatsen in het kamp. Diverse jongelui hebben een aantal keren de pastoor bijgestaan als misdienaars. Meestal duurde zo'n kerkdienst ruim een uur en soms iets langer. Zondags was het voor de meesten een "must" om naar de wekelijkse kerkdienst te gaan. Nette kleren en zondagse schoenen moesten dan daags tevoren al gereed worden gemaakt. Grote kerkelijke festiviteiten zoals met Kerstmis en Nieuwjaar, Pasen, processies, bruiloften en communiefeesten kan menigeen zich nog goed herinneren. Met de communie-feesten waren naast het feit dat je de Eerste Heilige Communie mocht doen, wat gezamenlijk gebeurde in de kerk, de mensen die bij je thuishkwamen om je te feliciteren en een klein cadeau meebrachten om niet te vergeten.

Van ouders en familieleden kregen de kinderen nieuwe kleren en daarnaast kregen zij voor de plechtige communie een typisch "communiebestek" (bord, schoteltje, kopje en lepel en vork. De ouders en familie waren dan voorafgaand aan zo'n communiefeest of Kerstfeest al dagen bezig met voorbereidingen. Vader zorgde bijvoorbeeld dan voor de boodschappen en met de oudere kinderen hielpen ze moeder met het werk. Moeder zorgde voor het koken van heerlijke

Indonesisch/Molukse gerechten (nasi goreng, nasi kuning, gebakken kip, vlees en diverse soorten groenten, kroepoek maar ook het maken van allerlei koekjes en cake. De jeugd mocht dan meehelpen met bijvoorbeeld het slachten van de kip, het snijden van groenten of het helpen bakken van de koekjes en cake. Zo'n feest was dan ook een zeer aangenaam familiegebeuren. De bruiloften, die altijd groots werden opgezet, werden in de grote kantine gehouden. Een muziekbond bestaande uit diverse muzikale mensen uit het kamp zorgde voor een feest dat meestal tot in de kleine uurtjes duurde.

Overlijdensgebeurtenissen in het kamp dompelde de sfeer in het kamp in een vaak sombere stilte. De kampraad ging dan met een "lijst" (zie inzet) langs de bewoners voor een kleine geldelijke bijdrage voor de verzorging van de uitvaart.

Berita Kelahiran

Berita kelahiran yang dikumpulkan ini merupakan isteri dari saudara kita. Dengan cara tanggal 3 Mei 1962, menurut saja kehadiran sebulan saudara kita. Kita akan sudah selanjutnya tanpa pengalihan barang sama dan, untuk mem- bantu saudara kita dalam kelahiran tersebut. Dalam bantuan saudara sebulan, saja menghimpunnya tahun saja yang membalas pengalihan saudara sebulan.

1. B. Bifurki	12.50	25. Rajan J.	11.-
2. S. S. S.	12.-	26. Rajan A.	11.-
3. S. S. S.	12.50	27. Chinas	12.-
4. S. S. S.	12.-	28. H. H.	13.50
5. S. S. S.	12.-	29. S. S.	11.50
6. S. S. S.	12.-	30. S. S.	12.50
7. S. S. S.	11.-	31. S. S.	11.-
8. S. S. S.	11.50	32. S. S.	12.50
9. S. S. S.	11.-	33. S. S.	11.-
10. S. S. S.	12.-	34. S. S.	12.-
11. S. S. S.	12.-	35. S. S.	10.50
12. S. S. S.	11.-	36. S. S.	12.50
13. S. S. S.	11.-	37. S. S.	11.-
14. S. S. S.	11.-	38. S. S.	12.-
15. S. S. S.	11.-	39. S. S.	10.50
16. S. S. S.	15.-	40. S. S.	12.50
17. S. S. S.	11.-	41. S. S.	12.50
18. S. S. S.	11.-	42. S. S.	12.-
19. S. S. S.	11.-	43. S. S.	12.50
20. S. S. S.	11.-	44. S. S.	12.-
21. S. S. S.	11.-	45. S. S.	12.50
22. S. S. S.	11.-	46. S. S.	12.50
23. S. S. S.	11.-	47. S. S.	12.-
24. S. S. S.	11.-	48. S. S.	12.50
25. S. S. S.	11.-	49. S. S.	12.50
26. S. S. S.	11.-	50. S. S.	12.50
27. S. S. S.	11.-	51. S. S.	11.-
28. S. S. S.	11.-	52. S. S.	11.-
		53. S. S.	11.-
		54. S. S.	12.50
		55. S. S.	11.50
		56. S. S.	12.-
		57. S. S.	12.50
		58. S. S.	4.50
		59. S. S.	11.00
		60. S. S.	11.-
		61. S. S.	12.50
		62. S. S.	11.50
		63. S. S.	11.-
		64. S. S.	11.-
		65. S. S.	11.-
		66. S. S.	11.-
		67. S. S.	11.-
		68. S. S.	11.-
		69. S. S.	11.-
		70. S. S.	11.-
		71. S. S.	11.-
		72. S. S.	11.-
		73. S. S.	11.-
		74. S. S.	11.-
		75. S. S.	11.-
		76. S. S.	11.-
		77. S. S.	11.-
		78. S. S.	11.-
		79. S. S.	11.-
		80. S. S.	11.-
		81. S. S.	11.-
		82. S. S.	11.-
		83. S. S.	11.-
		84. S. S.	11.-
		85. S. S.	11.-
		86. S. S.	11.-
		87. S. S.	11.-
		88. S. S.	11.-
		89. S. S.	11.-
		90. S. S.	11.-
		91. S. S.	11.-
		92. S. S.	11.-
		93. S. S.	11.-
		94. S. S.	11.-
		95. S. S.	11.-
		96. S. S.	11.-
		97. S. S.	11.-
		98. S. S.	11.-
		99. S. S.	11.-
		100. S. S.	11.-
		101. S. S.	11.-
		102. S. S.	11.-
		103. S. S.	11.-
		104. S. S.	11.-
		105. S. S.	11.-
		106. S. S.	11.-
		107. S. S.	11.-
		108. S. S.	11.-
		109. S. S.	11.-
		110. S. S.	11.-
		111. S. S.	11.-
		112. S. S.	11.-
		113. S. S.	11.-
		114. S. S.	11.-
		115. S. S.	11.-
		116. S. S.	11.-
		117. S. S.	11.-
		118. S. S.	11.-
		119. S. S.	11.-
		120. S. S.	11.-
		121. S. S.	11.-
		122. S. S.	11.-
		123. S. S.	11.-
		124. S. S.	11.-
		125. S. S.	11.-
		126. S. S.	11.-
		127. S. S.	11.-
		128. S. S.	11.-
		129. S. S.	11.-
		130. S. S.	11.-
		131. S. S.	11.-
		132. S. S.	11.-
		133. S. S.	11.-
		134. S. S.	11.-
		135. S. S.	11.-
		136. S. S.	11.-
		137. S. S.	11.-
		138. S. S.	11.-
		139. S. S.	11.-
		140. S. S.	11.-
		141. S. S.	11.-
		142. S. S.	11.-
		143. S. S.	11.-
		144. S. S.	11.-
		145. S. S.	11.-
		146. S. S.	11.-
		147. S. S.	11.-
		148. S. S.	11.-
		149. S. S.	11.-
		150. S. S.	11.-
		151. S. S.	11.-
		152. S. S.	11.-
		153. S. S.	11.-
		154. S. S.	11.-
		155. S. S.	11.-
		156. S. S.	11.-
		157. S. S.	11.-
		158. S. S.	11.-
		159. S. S.	11.-
		160. S. S.	11.-
		161. S. S.	11.-
		162. S. S.	11.-
		163. S. S.	11.-
		164. S. S.	11.-
		165. S. S.	11.-
		166. S. S.	11.-
		167. S. S.	11.-
		168. S. S.	11.-
		169. S. S.	11.-
		170. S. S.	11.-
		171. S. S.	11.-
		172. S. S.	11.-
		173. S. S.	11.-
		174. S. S.	11.-
		175. S. S.	11.-
		176. S. S.	11.-
		177. S. S.	11.-
		178. S. S.	11.-
		179. S. S.	11.-
		180. S. S.	11.-
		181. S. S.	11.-
		182. S. S.	11.-
		183. S. S.	11.-
		184. S. S.	11.-
		185. S. S.	11.-
		186. S. S.	11.-
		187. S. S.	11.-
		188. S. S.	11.-
		189. S. S.	11.-
		190. S. S.	11.-
		191. S. S.	11.-
		192. S. S.	11.-
		193. S. S.	11.-
		194. S. S.	11.-
		195. S. S.	11.-
		196. S. S.	11.-
		197. S. S.	11.-
		198. S. S.	11.-
		199. S. S.	11.-
		200. S. S.	11.-

De jongelui mochten dan ook niet tot in de late uren buiten spelen. Soms duurde zoiets enkele weken. Een dergelijk stilte ging soms gepaard met allerlei enge praatjes en overdreven geesten en spookverhalen. Overigens, totaal los van deze trieste gebeurtenissen werden vaak genoeg door sommige volwassenen en jongeren allerlei "enge grapjes" uitgehaald. Enge geluiden maken in het donker, bij en rond enkele donkere gebouwen (washok en kantine) of vertellen dat je "iets", "ergens" gezien had, zorgde soms voor overdreven angstige momenten. Zo werd er door een groepje jongeren een grap uitgehaald door 's avonds laat in de bossen te "spoken". Door op elkaars schouder te staan van de ander en daarover een wit laken omheen te dragen probeerde men vervolgens de eerste de beste persoon de schrik aan te jagen door boe-geluiden te doen. Een toevallig "passerend" oudere Molukse volwassene liep toen nietsvermoedend van de bushalte naar het kamp. Halverwege hoorde en zag hij het lange bewegende "spook" tevoorschijn komen. Al schreeuwend rende hij zo hard als hij kon bijna struikelend het kamp binnen. Hilariteit van jewelste natuurlijk onder dit groepje jongeren. Een ander situatie deed zich voor even buiten het kamp, nabij het voetbalveld. Terwijl een groepje jongeren 's avonds de "nachtwandelen" deden stuitten zij op een donkere ronde kolossale massa van ongeveer een tot anderhalve meter. Het lag in het hoge gras. Toen enkele jongens hier tegenaan trapte begon deze "massa" zich langzaam en heel traag te bewegen. Dit deden zij dus niet voor de tweede keer en ze renden er natuurlijk zo hard mogelijk vandaan. Toen zij later naar diezelfde plek terugkeerden was deze "massa" al verdwenen en van de plek was het gras alleen platgedrukt.

Opvoeding

Voor een goede en gezonde opvoeding zorgde moeder voor een vaste regelmaat voor wat betreft het eten, ontspanning en slapen. Op de ochtenden was er altijd stevast een gezamenlijk ontbijt. Wit brood met daarbij droogbeleg (jam, pindakaas en/of hagelslag) en een kopje warme thee of melk was voldoende voor de hele ochtend. Bakker Jan, die bijna dagelijks met het brood langskwam zorgde ervoor dat de mensen niet naar het dorp hoefde te fietsen. De melkboer bracht melk aan de deur. 's Middags was het warm eten. Rijst met groente en vlees en af en toe aardappels maar we kregen ook in het weekend vaak heerlijke

gebakken vis, wat er altijd inging.

Fruit hoorde er natuurlijk altijd bij. De groenteboer in die tijd was **Harrie Heerkens**. Een jonge Hollandse jongen met blanke pit die zijn groente en fruitwaar in het woonoord verkocht, kan die periode nog heel goed voor de geest halen. Harry was als 22-jarige jongeman al vroeg begonnen met het venten van groente en fruit in Nistelrode. Hij kwam oorspronkelijk uit Veghel, leerde Bets kennen die uit het dorp Eerde kwam en vestigde zich toen aan de Heescheweg 2 in Nistelrode. Hij woonde toen in de boerderij van Bevers, de kolenhandelaar. In de beginperiode van 1964 begon hij met het venten bij de mensen in Nistelrode. Op zijn "ventroute" door Nistelrode nam Harry ook woonoord Donzel mee om zijn groente- en fruitwaar te verkopen. Hij herinnerde zich het eerste moment dat hij met zijn volkswagen pick-up met open laadbak de poort van woonoord Donzel binnen reed en kennismakte met de bewoners van het woonoord. "Het was al meteen een confrontatie met een andere gemeenschap en dat was me eigenlijk zo goed bevallen met als gevolg dat de contacten zo goed waren. Ik besepte meteen dat het een groep was met een totaal andere cultuur". Ik moest mij inburgeren in die cultuur wil ik begrepen worden door de mensen en dat vond ik best wel grappig en leuk. Als ik op het woonoord aankwam gereden dan toeterde ik een paar keer en kwamen al die mensen hun deuren uit en liepen ze naar het bestelbusje (zie foto onder) waar ik mijn groente- en fruitwaar openlijk uitstalde.

Grappig was dat de mensen dan soms met velen rond mijn busje stonden en ik geen overzicht had wie nu wat wilde kopen. Ik moest dan noodgedwongen streng optreden. Later verbeterde de verstandshouding tussen mij en de mensen in het woonoord. Ik begon ook een beetje de Maleise taal te begrijpen, tenminste, enkele korte zinnen en woorden zoals bijvoorbeeld; "dua kilo seringit" (twee gulden en vijftig cent), "satu kilo – satu rupia" (1 kilogram – 1 gulden). Selamat siang (goede morgen).

Ja, de communicatie tussen de bewoners en mij vond ik best wel aardig omdat ik op die manier steeds geaccepteerd werd in de gemeenschap. Ik vond het bovendien interessant om me bezig te houden met de taal, cultuur en de manier van het dagelijkse leven van deze mensen. Ik kreeg van de mensen vaak te horen van "Harry pelan pelan" (Harry, doe eens wat kalmer en rustig aan). En dan reageerde ik van "lekas-lekas" (kom schiet eens op). Achteraf begreep ik dat mijn tempo en mijn manier van snel handelen de mensen niet gewend waren en dus kreeg vaak genoeg zoiets te horen. Waar ik nu om moet lachen is dat wanneer ik op een dag, voor laten we zeggen 50 gulden mijn groente- en fruitwaar had verkocht, ik na afloop merkte dat ervoor bijna het dubbele aan waar was verdwenen.

Als ik links van mijn busje wat aan het verkopen was namen ze rechts wat mee, omdat ik niet wist wat er dan aan de rechterzijde gebeurde. Appeltjes wegpikken was voor de kindertjes de gewoonste zaak van de wereld en dan riep ik "mama mama kijk es die jongens nemen de appels mee "en dan reageerde een moeder zoiets van "jaja maar ikke betalen ". Dus het was allemaal niet zo moeilijk. Soms kwam het voor dat de mensen op dat moment niet genoeg geld hadden dan konden ze toch kopen en noteerde ik het in mijn notitieboekje. Ik kende de bewoners niet van naam allemaal, maar ik wist precies in welk barak en op welk nummer ze woonden.

Later pas kende ik de mensen met hun namen zoals Farneubun, Warat, Ngarbingan en Refwutu. De mensen wisten mij te wonen en kwamen ook naar de boerderij om wat te kopen. Maar al met al, deed ik toch goeie handel en verkocht ik aardig wat in het woonoord. Nadat de mensen in het dorp waren gaan wonen bleef ik de contacten onderhouden en verkocht ik nog steeds groen en fruit aan huis. Met Willem Letsoin en Farneubun kon ik goed overweg. Alleen van de vrouw van Farneubun kreeg ik soms wat verwijten naar mijn hoofd geslingerd en ze kon ook enorm lelijk doen. Maar ik moet zeggen dat de koffie bij Farneubun altijd klaar stond en met de jongens zoals Edo en Jantje, kon ik vaak praten over het voetbal. Als ik nu over die 45 jaar terugkijk, heb ik alleen maar hele mooie herinneringen aan overgehouden.

Het woonoord, de contacten met de Molukse gemeenschap, het zijn geweldige mensen, zelfs tot nu toe. Ze zijn hier in Nistelrode goed neergewaaid, maken deel uit van de Nistelrodese bevolking. Als ik de mensen in het dorp zie lopen, of ik kom ze tegen op de markt of als bij ons in de groentewinkel komen dan, groeten we elkaar nog steeds. Ik, maar ook mijn vrouw en mijn kinderen beschouwen ze gewoon als Nistelrodanaren.

Voeding

In de winter kregen sommige kinderen thuis vitamine, waaronder het dagelijks innemen van een slokje levertraan dat gemaakt is uit walvisvet en op school een glas warme melk. In de avonden, op de vaste tijd (18.00 uur) was het avondeten waarbij er meestal brood wordt gegeten. Moeders maakten vaak rijstepap, griesmeelpap of havermout klaar. Vooral als iemand ziek was, was dit de dagelijkse kost totdat hij beter is. Na het avondeten was er nog tijd om buiten te spelen. Voor het donker moest je dan binnen zijn. Niet later, want dan ging de deur op slot of je kreeg een standje/straf. Tussen de maaltijden door was het of op school zitten, of spelen in huis of buiten. Wanneer sommige moeders tijd hadden, bakte zij ook regelmatig allerlei soorten cake en koekjes. Ook maakten zij zelfgemaakte kroepoek, gebakken rijst (kra), gebakken maïskorrels en katjang goreng.

Vooral in de zomer was het heerlijk smullen van de heerlijk zoete gekookte maïskolven. Vaak genoeg speelden de kinderen in en om het huis. Buitenshuis was er van alles aan spelletjes te doen. Met je broertje of zusje, vriendjes en/of vriendinnetjes trok je dan gezellig met elkaar op. Het spelen in huis bestond uit het maken van tekeningen of spelletjes die je cadeau had gekregen met je verjaardag of met sinterklaas (zoals auto's, treintjes, damspelen, mens erger je niet, sjoelen en of legpuzzelen) of attributen die je zelf als speelgoed had gemaakt. Twee tot drie keer per week was het verplicht douchen. Vader en/of moeder zorgde dat er een teil warm water wordt gekookt om ons dan met een schepje te wassen. Dat gebeurde in de wc die tevens de douchekamer was.

Snoepjes kopen

Onderweg van school naar huis liepen de kinderen langs diverse winkeltjes of kruidenierszaakjes om wat snoepgoed te kopen zoals dropcentjes, kauwgom-ballen of snoeppapier. De voor de kinderen bekende winkel "Pietje Plek" in het centrum van Nistelrode werd vaak genoeg bezocht. De twee zussen die de zaak bedienden hebben vele Molukse kinderen binnen zien komen en niet alleen om snoep te kopen.

De zussen werden af en toe geplaagd door de grappen die dan werden uitgehaald. De kruidenierszaak van Andre van de Heyden nabij woonoord Donzel werd vaker bezocht door de Molukse kinderen. Andre van de Heyden vertelt over de periode dat toen het woonoord nog bestond hij prettige en zeker ook minder prettige momenten heeft gekend met de Molukse gemeenschap. "Maar ach, ik kon het wel begrijpen in die tijd en hoewel ik het soms moeilijk had (er werd soms snoepgoed weggehaald) kon ik goed overweg met de mensen.

Marie Jose van de Linden (zie foto rechts) is een vriendin en klasgenoot van Wilma Amukwaman. De ouders hadden een sigarenwinkel in het dorp. Zij speelde destijds samen met Claartje, de dochter van slager Thijn van de Ven die even verdre op woonde. Zij kan zich nog het volgende van herinneren. Als slager Thijn v.d. Ven, de vader van mijn vriendin Claartje, naar woonoord Donzel reed mochten Claartje en ik wel eens met hem mee. Terwijl Thijn daar naar zijn klanten ging, speelden wij met Wilma Amukwaman. Wilma zat bij ons op de lagere school in de klas. Van het woonoord herinner ik me dat het uit aantal rijen barakken van hout bestond die tegenover elkaar lagen met een stoffig straatje ertussen. Het waren kleine woningen met een soort van veranda ervoor. De familie Amukwaman woonde vrij vooraan. Ik heb een beeld in mijn hoofd van de huiskamer waarin de vader van Wilma heel rustig in zijn stoel zat, het witte hemd dat hij droeg stak fel af tegen zijn bruine huid. Misschien ben ik er alleen geweest als het mooi weer was, maar in mijn herinnering speelden er alle kinderen buiten en stonden alle ramen en deuren wagenwijd open.

Verhaal van Edo Farneubun over oom Ngoranubun

In het kamp hadden we ons eigen voetbalveld. Door de ooms werd dan meestal gevoetbald tegen bedrijventeams uit Oss (Thomas en Drijver), Uden (kippenlachterij Pingo) en de militairen uit Volkel. Er was altijd wat te doen met voetballen. Het gebeurde dat een van de ooms te weten oom Piet Ngoranubun, niet werd opgesteld in een team dat tegen een bedrijventeam van Pingo moest voetballen. Oom Piet, een robuuste man en recht door zee (foto rechts, ging naar de kantine om de opstelling te bekijken. Toen hij zag dat zijn naam niet genoteerd stond als speler kookte hij van woede. Hij ging naar huis, wachtte hij tot het donker werd, nam een zaag en ging vervolgens naar het voetbalveld. Eenmaal daar, pakte hij zijn

zaag en zaagde hij de doelpalen doormidden zodat er de volgende dag niet kon worden gevoetbald. Gelukkig werd dit gauw ontdekt en met touwen probeerde men de doelen te repareren. Je kunt je wel voorstellen dat het het gesprek van de dag was en men kon er gelukkig om lachen.

Muziek

Jan Kawarnidi behoorde samen met Thomas Elmas, Josef Renjaan en Lien Leftew tot de eerste jonge muzikanten die in en buiten het woonoord muziek speelden. "We werden door beheerder de Poot benaderd om de hele dag op de vliegbasis in Volkel op te treden. Met onze muziekinstrumenten reden wij samen met onze begeleider oom Toatubun naar Volkel.

Het politieapparaat in Nistelrode

Voor zover we in die periode konden spreken van een "politieapparaat", had je in Nistelrode te maken met een politiebureau aan de Kromstraat in Nistelrode met een bezetting van een tweetal politieagenten. Dit waren de politiemannen Van de Sande en Boeijen. In het politiebureau waren tevens enkele spreek en verhoor-kamers, een kantoor en een paar cellen. Daarnaast hadden zij ook de beschikking over een fiets, een motor met zijspan en voor zover nodig een politiebusje. In het woonoord hadden de Moluks bewoners het meest te maken gehad met "politie Boeijen" zoals zij hem vaak typeerden. "Politie Sande" bleef zich bezighouden met politiezaken die zich vooral in het dorp afspeelden en hij kwam ook weinig of zelfs heel zelden in het woonoord. Je zou kunnen zeggen dat Boeijen diegene was die meer lef en durf had om zich in het woonoord te begeven. Boeijen kan je typeren als iemand die heel streng overkwam. Hij zat strak in zijn zwarte politiepak en droeg tot aan zijn knieën lange glimmende zwarte laarzen. Had een streng gezicht maar tevens ook een scherpe glimlach. Hij straalde ook een enorm gezag uit dat je van een afstand van enkele tientallen meters al kon waarnemen. Van de Sande was juist iemand die meer zakelijk en timide overkwam. "De eerste kennismaking met de Molukkers in het woonoord Donzel. Als een jonge wachtmeester was ik direct geplaatst in de gemeente Nistelrode en ik herinner mij nog dat het zo ongeveer midden juni 1960 was dat ik vanaf de Heesche weg een brandje zag aan de linkerkant in de barakkenkap. Ik wist niet dat het het woonoord Donzel was. Wat bleek nou; in plaats van mij eerst te melden Opperwachtmeester Guns, ben ik linksaf de zandweg, de Slotenseweg, ingereden en via de ingang van de poort ben ik het woonoord op gefietst. Op een gegeven moment zag ik een stel jongelui die een vuurtje aan het stoken waren geweest in het bosje of het perceel dat ligt tussen de wei en de Heescheweg. (1) Op mijn komst namen zij de vlucht. Dat was mijn eerste kennismaking met de gemeente Nistelrode en in het bijzonder met de Molukse gemeenschap. (1) Lees hierover het verhaal van Buang Omaratan, Wim van der Doelen en Gaby Rejaan verder in dit boek.

De oudere jeugd leefden in twee werelden. Voor de jongeren was het een probleem maar voor mij als politieagent toen ook. Waren ze in het dorp en uit school dan waren ze vrij en bevrijd van de druk van het feodale regiem in het woonoord. Dit had tot gevolg dat zaken konden escaleren. Er werden door de jeugd heel wat vernielingen gepleegd, diefstal van kersen en appels bij de boomgaard Van Santfoort, bij van de Wetering op Kleinveld werden de spinnenkoppen uit het boerderijtje gegooid en dergelijke dingen. Geleidelijk aan ging het van kwaad tot erger.

Van de collega's uit de omliggende plaatsen als Oss en Uden werd ik zelfs gewaarschuwd van diefstallen van kleding, snoepgoed en zelfs elpees in bepaalde winkels die door de oudere jeugd werden gepleegd. Het waren allerlei zaken van belletje trekken tot diefstallen. In die tijd had je ontzettend veel moeite om die gasten in het gareel te houden. Dan moest je ook inventief zijn om die gasten toch straf te geven. Ik heb echt strafexercities op het woonoord gezien die mijn haren te berge deden rijzen. Dat jongens, als ze wat hadden uitgehaald en ik bracht ze thuis, ze hun armen en handen gestrekt voor zich uit moesten houden en dat hun vader met een tuinslang gevuld met lood ze sloeg en zo gekastijde dat de vingers drie keer zo dik werden als normaal. Zo kan ik mij nog heel goed herinneren dat ik ze van school heb gehaald en ze inderdaad in marstempo en in gelid naar het politiebureau heb laten lopen, ze bevroeg wie wat gedaan had aan diefstal en vernieling. Ik heb ze geprobeerd die verantwoording bij te brengen dat ze moesten staan voor hun daden. Als je iets uitgevreten hebt zeg het dan en zwijg niet nee tegen beter weten in en vooral niet als ik het

zelf geconstateerd heb. Want dat was namelijk vaak het geval en een van de grondslagen bij de jeugd. Nooit iets zeggen al gaat je kop eraf. Ja ik weet dat dat een van de basisprincipes is geweest bij de jongeren. De armoede die sommige mensen hadden maakte dat men heel goedkoop bij enkele visboeren vis konden kopen. Achteraf bleken het rotte vissen te zijn. Ik kwam het woonoord binnen en zag de vissen gedroogd en wel op de kolenbak voor het huis vol met maden. Ik zocht de visboeren op, heb ze gesommeerd weg te gaan met de mededeling dat ze nooit meer in het woonoord mochten komen. Het probleem was dat velen de Nederlandse taal niet machtig waren. De mannen begrepen alleen maar bevelen in het Nederlands en daarom kwam men met dit soort hulpvragen naar mij. Als politieman vond ik dat ik daarin ook een taak had om die mensen te helpen. Ik was dus ook een soort sociaal ambtenaar

Tragische ongevallen

Onderlinge ruzies en dronkenschap resulteerde vaak in diverse vecht- en steekpartijen in het woonoord. Het gebeurde vaak dat er mensen moesten worden aangehouden en voor verhoor naar het politiebureau moesten komen. Het tragisch ongeval waarbij de heer Amukwaman (kampoudste) het leven liet is mij steeds als de dag van gisteren bijgebleven. Dit gold ook voor de trieste dood van een moeder later in de jaren zestig in de woonwijk.

Willy van de Wetering

Willy was een van de weinige zo niet de enige jongen uit Nistelrode die heel vaak optrok met Molukse jongens. Hij speelde met zijn leeftijdsgenoten en sliep zelfs in het woonoord bij de vrienden. Zijn beste vriend uit die tijd was Victor Oratmangun. Willy spreekt heel vloeiend de Molukse taal en dat was voor een jongen uit Nistelrode wel bijzonder.

Wim van der Doelen, een toevallige Nederlandse voorbijganger uit Nuland.

Tijdens een van de wandelingen ontmoetten enkele Buang Omaratan, Victor Amukwaman en Gaby Rejaan een blanke Nederlandse jongen. Ter hoogte van de kruising op de Heescheweg en de Slotenseweg (de weg naar het woonoord), nabij het witte stroomhuisje zagen zij een Nederlandse jongen die pech had met zijn brommer. Een klapband. Geheel onbevangen en zonder enig vooroordeel of angst ontstond er een gesprek tussen hen. Deze Nederlandse jongen, Wim van der Doelen kan zich het volgende van herinneren. Ik was geloof ik in die tijd een jaar of zestien. Ik woonde met mijn ouders in Nuland samen met mijn broers en zussen, wij waren met z'n dertien, in een alleenstaande woning langs de A50. Dat huis staat er nu niet meer. Ik leerde toen een meisje kennen, zij was nogal gezet, uit Nistelrode. Zij heette geloof ik Marietje van den Oever. Eens in de week en in het weekend reed ik dan op mijn brommer van Nuland naar Nistelrode. Die ene weekend reed ik op mijn Royal Nord, zo heette die brommer vroeger. Het is zo'n smalle rood-witte brommer met een lang zitje. En ik kan mij nog herinneren dat ik op een van die mooie zomerdag tussen Heesch en Nistelrode in pech kreeg aan mijn brommer. Ik kreeg een klapband. Ik liep met mijn brommer aan de hand in de richting van Nistelrode. Ik stond toen even uit te rusten nabij een wit stroomhuisje. Op een gegeven moment zag ik ter hoogte van deze kruising van de weg Nistelrode-Heesch en de weg naar het woonoord enkele donkere jongens op mij af kwamen lopen. Ik had op dat moment niet zoiets van angst of een bepaald beeld over jullie. Maar op een gegeven moment raakte wij met elkaar aan de praat. Zij vroegen wat er met mijn brommer aan de hand was. Ik vertelde hun dat ik een klapband had en dus naar het dorp wilde lopen om mijn band te repareren. Maar uiteindelijk boden zij aan om mijn brommer in het kamp te laten repareren onder de voorwaarde dat zij een keer op mijn brommer mochten rijden. Ik moest toen lachen maar omdat ik het grappig vond en zij geloof ik ook zijn wij met z'n allen naar het kamp gegaan. Wij gingen met z'n vieren naar het huis van Gaby waar wij mijn brommer gingen repareren.

Toen mijn brommer eenmaal gerepareerd was ging ik eerst met eenieder apart een ritje maken en uiteindelijk gingen zij ook zelf op mijn brommer het hele kamp door rijden. Ik vond het niet erg. Ik vond de ouders van Gaby best wel vriendelijk en gastvrij. De ouders van Buang waren in dat opzicht ook vriendelijk maar heel erg temperamentvol en soms heel fel in de omgang. Ik kan het niet anders uitleggen. Eigenlijk was ik in het begin heel goed bevriend met Gaby. Pas later werd ik bevriend met Victor. Na dit pech weekend kwam ik vrij regelmatig naar het woonoord.

Toen ik een keer met Victor naar zijn huis ging was ik niet welkom. Ik mocht van zijn vader

niet binnenkomen. Waarom dat kwam, weet ik niet. Ik vond het ook niet erg. Ik accepteerde het gewoon. Bij Gaby en Buang mocht ik wel binnenkomen maar bij Victor thuis mocht ik niet binnenkomen. Met enkele meisjes ben ik goed bevriend geweest. Met Gaby en een aantal van deze meisjes hebben we vele wandelingen gemaakt in en rond het kamp.

Afgebrande heide

Wat mij nog heel goed bij is gebleven is “de wandeling” met geloof ik Buang en Gaby in de bossen en heide in de richting van Heesch. Het was op dat moment midden in de zomermaanden en dus goed warm. Wij hadden enkele vogels gevangen en ik meen een kraai, een duif en nog een paar andere vogels. Iemand van ons groepje zei toen dat wij een kampvuurtje (1) moesten maken om deze vogels aan het spit te rijgen en ze vervolgens op te eten. Dus wij maakten een kampvuurtje midden in de hei en hielden de vogels aan het spit boven het kampvuurtje. Onverwachts begon het vuur zich te verspreiden en stond alles in de fik, ook de vogels aan het spit. Wij probeerden het vuur nog te doven maar het mocht helemaal niet baten. Vanwege de grote vlammen en de schrik die wij kregen, renden wij snel weg in de richting van het kamp. Ik ben geloof ik meteen naar huis gegaan. Later zag ik dat de heide langs de grote weg helemaal uitgebrand was.

Het verhaal van Gaby Rejaan

Het verhaal zoals Wim van der Doelen het vertelde, klopt ten dele. Gaby Rejaan die heel nauw betrokken was bij de diverse jongensstreken en baldadigheden zoals met name de “afgebrande heide” vertelt hier het volgende over. Ik kan mij nog heel goed herinneren dat we op dat moment met een grote groep jongens van ongeveer 30 personen in de leeftijd tussen de acht en de vijftien jaar waren. De kleine jongens als Gidus Welerubun, Thomas Farneubun en Frans Irijanan met de grotere jongens als Buang Omaratan, Edo Farneubun, Piet Maturbongs, Tim en Josef Elmas, Christ Fautubun, Siep Morjaan en ik waren inderdaad op dat grote heideveld achter het militair terrein langs de weg naar Heesch. Het was op een hele warme zomermiddag. Buang Omaratan had op dat moment een doosje lucifer bij zich. Hij zei toen tegen ons dat hij een klein kampvuurtje wilde maken. Wij waarschuwden hem om dat niet te doen omdat het gras heel dor en droog was. Maar Buang die altijd eigenwijs was trok niets van onze waarschuwing aan. Wij lagen op dat moment lekker uit te rusten in het gras. Hij raapte dunne droge hei en wat kleine droge takjes bijeen en stak ze aan. Heel snel begon het vuur zich te verspreiden. Hij probeerde het met een lange stok te doven maar dit lukte niet. Ook wij probeerden het vuur te doven, maar vanwege de warmte en een klein briesje werd het vuur alleen maar heviger. Op een gegeven moment zette iedereen het op een lopen aan in de richting van het kamp. Eenmaal op het kamp, op het voetbalveld, aangekomen horden wij in de verte de brandweer en zagen wij een grote donkere rookwolk achter ons.

Buang die toen gold als een heel brutale jongen ging toen met zijn armen wijd voor ons staan en zei heel dreigend dat iedereen zijn mond moest houden als er vragen over de brand worden gesteld. Hij dreigde hen ook met een pak rammel als bekend zou worden dat hij het had gedaan. Niemand mocht van hem ook naar de brand kijken. Ik kan me ook nog herinneren dat in de grote vakantie er wat oudere jongens uit Zwolle bij ons in Donzel op vakantie waren. Deze bung-bungs waren onder andere Annes Balubun, Andreas Rahanmetam en nog een paar anderen. Op een dag had de politiecommandant, de heer Guns een overleg in het kamp. Terwijl ze binnen zaten te vergaderen gingen deze jongens met nog een paar uit Donzel zoals Hannes Rejaan, Victor Oratmangun en Edo Farneubun hun flinke behoefte doen in zijn zijspan. Eenmaal uitvergaderd wilde hij weer vertrekken en zag toen dat zijn motor met zijspan helemaal onder de urine en de poep zat. Tegelijkertijd werd hij ook bekogeld met stenen waarop hij schreeuwde; “niet doen, niet doen, ik ben het hoofd van de politie”. Hannes Rejaan, de oudste broer van Gaby die er toen ook bij betrokken was werd uiteindelijk aangehouden en meegenomen voor verhoor door politie Boeijen in het kantoorpand van de kampraad in het woonoord. Boeijen wilde van hem weten welke jongens het waren geweest die deze vieze streek hebben uitgehaald. Hij bedreigde hem dat als hij de namen niet wilde geven, hij ervoor zou zorgen dat Hannes naar de tuchtschool ging en dus niet naar de Mulo waar hij na de zomer zijn vervolgonderwijs kon gaan volgen. Hannes wilde totaal niet bekennen maar liet tevens aan Boeijen weten hem te zullen aanklagen vanwege deze bedreiging. Boeijen stopte hierna zijn verhoor en bracht Hannes naar huis. Terwijl Boeijen voor de deuropening stond deed Hannes zijn beklag aan zijn moeder dat Boeijen hem beschuldigde en zelfs bedreigde met de tuchtschool op iets wat hij niet gedaan had. Zonder angst en schroom pakte de moeder een bezemsteel en maakte flinke slaande bewegingen naar Boeijen die halsoverkop de deur uitvluchtte.

Buang over de periode woonoord Donzel (heidebrand)

“Als je het hebt over de kwajongensstreken dan denk ik dat ik brutaalste was van de jonge jongens uit die periode. Maar samen met mij waren er eveneens andere jongens die misschien niet echt opvielen maar even brutaal waren zoals Christ Fautubun, Annes Betaubun en Komiek Morjaan. Wat mij uit de periode nog steeds is bijgebleven was de “beruchte heidebrand”. De heidebrand was een van mijn “kwajongenstreken”. Wij liepen met een aantal jongens waaronder Gaby Rejaan, Piet Maturbongs en enkele wat jongere jongens meer, te wandelen in de bossen ter hoogte van de Heescheweg. Op een gegeven moment waren we elkaar aan het opjutten wie nu een vuurtje durfde aan te steken. Enkele vroegen aan mij of ik het wel durfde waarop ik meteen zei; “Ja natuurlijk, let maar op want het is niet zo moeilijk om een lucifer aan te steken. Je steekt het aan en het vuurtje brand”. Ik zat achter Gaby en zonder dat ze het in de gaten hadden stak ik een lucifer aan en gooide die zo in het dorre gras. Na dat een paar keer te hebben gedaan begon het gras vlam te vatten en opeens zei Gaby. “Verrek wat is het hier heet achter mij”. Hij draaide zich om en zag dat het vuurtje begon op te laaien. We hebben geprobeerd het vuurtje te blussen met takken, maar op een warme zomermiddag en een droog en dorre heidegras was hetgeen beginnen aan. Doordat het vuur zich snel ging verspreiden waren we zo geschrokken dat we meteen terug renden naar het woonoord. Op het zandpad nabij het voetbalveld stonden we stil en keken naar de grote rookwolk achter ons. Enkele jongere jongens die eveneens stonden te kijken heb ik gewaarschuwd dat ze er niet naar toe mochten gaan. Ik heb ze ook gezegd dat ze aan niemand mochten vertellen. “Wie zijn mond open doet en mij durft te verraden, krijg van mij op zijn kop”. Even later hoorden we de brandweersirenes loeien en zagen we de politie in de richting van de heidebrand. Ik vond het wel stoer, maar kneep hem wel dat ze erachter zouden komen dat ik het gedaan had.

Frans Pittens

Frans is een echte Nistelrodenaar geboren in tijdens de tweede wereldoorlog in 1941. Het gezin Pittens woonde vroeger op de Brobbelbries, een klein gehuchtje, net achter de Slabroekseweg, tussen Nistelrode en Zeeland-Uden in. Tot zijn 18de woonde hij daar met zijn ouders die toen 10 kinderen hadden. Is getrouwd en is daarna in de Boekweitstraat gaan wonen. Eind jaren vijftig had ik nogal veel contact met de bewoners van woonoord Donzel. Met mijn broer Piet de kippenhandelaar en die hier op de Kleinwijk woonde, gingen wij met onze pick-up busje, aardappelen, kippen, eieren en konijnen venten. Wat mij in het begin opviel toen wij daar kwamen venten was dat de mensen ontzettend zwart waren en een bepaalde manier van omgaan met elkaar hadden. Bovendien was het zo, dat toen bekend was dat die zouden komen, er nogal wat weerstand was onder de Nistelrodese bevolking. Voor zo'n kleine gemeenschap in Nistelrode die een groep vreemden, zwarte mensen in hun midden kregen hebben, was het even moeilijk en men keek er vreemd tegen aan. Dat was toch wel de eerste indruk die we als Nistelrodenaar toen hadden. Maar achteraf begrepen we de mensen goed en we kregen veel plezier in het werk en we konden goed overweg met de Molukse mensen in het woonoord omdat we daar vaak kwamen. Bovendien waren er enkele mensen bij die aardig Nederlands konden begrijpen. Je merkte dat de mensen, de Molukkers, wel beseften dat ze in Nederland waren en dat ze zich moesten aanpassen aan de dorpsgemeenschap.

Er werd wel door sommige Nistelrodensen tegen ons gezegd, dat we daarvoor moesten oppassen als we naar het woonoord gingen want anders “maken ze je kapot”. Wij hadden zoiets van “ach bende gek. Ze maken niks kapot, ze zijn als iedere andere Nederlander. We hebben goed kunnen venten in het woonoord want onze pick-up kwam vaak genoeg leeg terug. Maar als de mensen wat tekortkwamen dan waren ze gauw te vinden bij mijn broer Piet op de boerderij. Persoonlijk heb ik geen problemen gekend met de Molukse mensen. Ik weet wel dat ik ooit op mijn 18de jaar in het dorp ging stappen bij het café van Christje van de Ven. Daar was dansen in die tijd er stond een grote tent daarvoor het cafeeke. Op een gegeven moment ging ik naar buiten omdat er kennelijk wat te doen was en plots kreeg ik zomaar een klap in het gezicht. Achteraf bleek dat er een groep Molukkers onderling aan het vechten waren. En als Molukkers aan het vechten waren, dan weet ik wel, die geven niet gemakkelijk toe. Dus je moet je maar zorgen dat je er niet tussen staat. Eigenlijk was er niemand van ons gezin, en zeker mijn broer Piet niet, die problemen had met de Molukse mensen. Piet was trouwens, nadat hij gevent had, jarenlang buschauffeur bij de Zuidooster die zijn route had

tussen Oss- Nistelrode-Uden. Hij vervoerde vaak de Molukse mensen en van hem hoorde ik dat het altijd vriendelijke en beleefde mensen waren. Bovendien kende de mensen hem van het venten in het woonoord dus dat liep altijd goed. Onze aard is dat wij recht door zee gaan. Was het niet naar onze zin, dan stappen we recht op de man af. Wij zeggen direct waar het op staat. Als ik terugkijk op het afgelopen 50 jaar moet ik zeggen dat de onderlinge verhouding heel wat beter is geweest dan aan het begin van de jaren zestig. Maar ja, ik moet wel zeggen dat er toch nog en met name onder de oudere Nistelrodenaren nog een bepaalde schroom is om contact te zoeken met de Molukse mensen. Natuurlijk weet ik dat er soms wel goede contacten zijn onderling. Mijn zoon Toine, die nu een garagebedrijf heeft in Nistelrode zegt bovendien dat hij alleen maar prettige ervaring heeft met de Molukse mensen.

Verhaal en ervaring van oud-kraamverzorgster Sjaan van Helvoort van de Berg over haar zorg en hulp in het woonoord Donzel 1959-1960

In de maand augustus 1959 werd ik gevraagd te gaan werken in het woonoord Donzel. Er was zevende kindje geboren en mevrouw had echt rust nodig. Ik was de eerste kraamverzorgster die van 8 uur's morgens tot 7 uur 's avonds in het gezin kwam werken. De Paspoortje van het woonoord had hierom gevraagd. Voorheen kwam er slechts in het gezin één kraamverzorgster om 's morgens mevrouw te wassen en de baby in bad te doen. Ik vond het zo leuk om dit voor dat gezin te zijn. Mevrouw had die rust zowat nodig. Ik kreeg een klein boekje met Maleise woorden van de pastoor omdat mevrouw weinig Nederlands sprak. Haar man kon dat al beter Omdat hij in Oss ging werken. Haar vrolijke kinderen leerden wel Nederlands op de lagere school in Nistelrode. Dagelijks kwam de bakker, de melkboer en slager van de Ven met de nodige levensmiddelen. Ook een groentekar kwam. Met mijn bromfiets kwam ik s'morgens en stonden de kinderen al bij de poort.

Op 8 september 1959 mocht ik naar het gezin in Nistelrode in het 100 donzel Omdat daar een baby was geboren bij mevrouw Toatubun-Tolasa. Het was hun zevende kindje en mevrouw was alleen. Haar man was op zee. Het was een druk gezellig gezin. Deze mevrouw had 's morgens mijn schoenen onder haar bed bestaan. Daar had zij dus 's avonds en 's nachts mee gelopen.

Mijn moeder zei: "vraag maar of zij die graag heeft dan krijg jij wel nieuwe schoenen". Ik kreeg van haar een mooi dienblaadje met houtsnijwerk. Wat fijn als er mensen je zo waarderen. Als ik warm water in het washuis ging halen werd ik met voorrang geholpen. Ik ben ook op een bruiloftsfeest waar ik voor uitgenodigd was. Het was heel druk en gezellig. Samen met mijn collega hebben we daar ook gedanst.

Op 12 december 1959 ben ik gevraagd voor het gezin Fautngiljanan-Laboo. Het was een gezin dat aardig Hollands sprak. Het was een tweede kindje, een meisje en ze hadden al een zoontje.

Ook een groenteman kwam met zijn bestelbusje in het woonoord aan. En als ik in de ochtend op mijn bromfiets in het woonoord aankwam stonden de kindertjes bij de poort al op mij te wachten.

Op 17 januari 1960 ben ik gevraagd voor het gezin Betaubun. Misschien had ik bij een ander gezin moeten zijn omdat deze vrouw met haar kinderen op dat moment alleen woonde. Haar man was gaan varen op zee. Hij zou pas na 5 maanden thuiskomen. Wat een zorgen. Als je dan alleen al bent met de kinderen loesje Johannes Jacob en Rosalina. Het gaf mij zoveel voldoening om voor het gezin wat te kunnen betekenen. Er kwam veel bezoek voor haar. Als een moeder haar kindje bij zich had wat begon te huilen, dan gaven ze hun borst om te drinken ook al was het al ouder dan een jaar. Ook werd mij gevraagd om als het haar stompje wat los kwam te zitten om het te bewaren. Dat was bij Nederlandse gezinnen niet gebruikelijk. De kindjes en mevrouw staan op de foto met mijn bromfiets voor hun woning. De tiende dag vroeg mevrouw Oei de verloskundige of ik naar het gezin Amukwaman wilde gaan. Daar was zo'n heel klein mannetje geboren, Hyacintus was zijn naam. De baby mocht thuisblijven ondanks zijn laag gewicht. Wat heb ik genoten van deze lieve mevrouw met een leuk gezin. Ik heb een foto genomen met het gezin tussen in het kleine wiegje met de vader erbij. Alles verliep naar wens en omdat mevrouw genoeg voeding had ging het prima met de baby.

Mevrouw had een paar dagen later koorts waarschijnlijk griep. Maar de tiende dag was ze weer fit. Fijn dat deze vrouwen bij de geboorte van haar baby, allemaal borstvoeding gaven. Mijn mooie blijvende herinneringen is dat bij elk gezin waar ik kwam, iedereen heel dankbaar

was voor mijn hulp. Ik was zo blij wat ik heb kunnen betekenen voor de gezinnen. Die moeders hadden die rust zo hard nodig. Dikwijls heb ik aan iedereen verteld hoe graag ik in het woonoord ging werken. Ik heb daar zo'n leuke herinneringen aan overgehouden.

Een beetje ontspanning

In de avonduren was het thuis gezellig bij elkaar zitten en wat spelletjes doen. Een televisie hadden de meesten toen nog niet. Soms gingen zij dan in de avonduren bij Letsoin televisiekijken en overdag bij Welerubun. In het weekend gingen ze bij Irijanan televisiekijken. Bij Welerubun moest je wel een dubbeltje betalen. Een aantal keren in het jaar vindt er een filmvoorstelling of een toneelopvoering plaats in de grote kantine. Een keertje werd er door de kinderen uit Villheide/Mill in de grote kantine een toneelopvoering gegeven die druk bezocht werd. Bij oom Warat thuis werden ook films vertoond van Charly Chaplin en Tarzan. Tante Warat maakte dan wat Indonesische hapjes zoals, kue manko en cake, die dan tijdens de voorstelling voor een paar centen werden verkocht. De wat oudere jongens hielden zich toen al bezig met het veroveren van Hollandse vriendinnetjes buiten het kamp maar eveneens vriendinnetjes uit het kamp. Zo had je de Ponny Gangsters die bestonden uit David Sirken, Rika Rejaan,

Carnavalsoptochten

Enthousiast over het carnavalsgebeuren op school en in het dorp werd besloten om ook met de carnavalsoptocht mee te doen. Er werd een prauw gebouwd en de jongens (witte overhemd met hoofdband en houten klewangs) en meisjes (met sarong en kebaja) liepen, in de ijzige kou, mee met de optocht. Tijdens de tocht werd er een krijgdsans opgevoerd.

Josef Leftungun vertelt hierover;

“Samen met de oudere jongens zoals Anoes Ohoiledjan en Josef Majabubun kwamen we op het idee om een prauw-belan te bouwen. Van latten en planken bouwden we bij ons thuis de prauw met een mast. Daarna gingen wij oefenen met de tjakalele (krijgdsans).

Aanvullend thuiswerk en seizoenwerk

Het geringe inkomen enerzijds en de oplevende economie in Nederland anderzijds zorgde ervoor dat met name in de land- en tuinbouwsector voldoende werk was om extra bij te verdienen. Bemiddeling met enkele land- en tuinbouwers door de kampraad leidde ertoe dat er op productiebasis thuiswerk gedaan werd en dat daarmee voor een extra beetje inkomen gezorgd kon worden. In de oogstmaanden werden er zakken spruitjes, bloemkool en uien afgeleverd bij die gezinnen die wat wilde verdienen. Een ander soort arbeid die in het kamp plaatsvond was het produceren en vervaardigen van wijnflessendoppen. Dit gebeurde in het magazijn gedeelte van de kerk en werd gedaan door vrouwen. De seizoenarbeid betrof in de zomermaanden, aardbeienplukken en bonenplukken. Dit gebeurde bij enkele landbouwers in Nistelrode en Uden. Moeders en kinderen gingen massaal te werk.

Stripboekjes

De jongelui waren in die tijd geen echte boekenwormen (op enkelen na) die ze urenlang konden genieten van het lezen van romans of avonturen. Men leende wel wat boeken van school maar deden er weken of maanden over om de boeken uitgelezen te krijgen. Een bekend leesboek uit die tijd waren de verhalen van "Puk en Muk". Enkele bekende stripboeken waren Tarzan en de stripfiguur Bos. Ook de strip-boeken van Suske en Wiske, Kuifje en de Donald Ducks waren graag gelezen strips. Later kon men zich ook abonneren op het weekblad Okki.

De grote zussen en broers staand v.l.n.r. Maria Besemboen, Pauline Oratmangun (?), Netta Kelwulan, Lukas Refwutu, Lba Refwutu, Stefa Sorlury en op de voorgrond v.r.n.l. Nony Harbelubun, Lily Harbelubun, Marta Oratmangun, Josef Watty en enkele kleinere kinderen

Indrukken Jan van Tilburg

Ik ben in Schayk geboren en toen ik in Nistelrode kleermaker werd en later een winkeltje had, fietste van Schayk via de Zevenbergseweg langs het woonoord. Ik had een kledingzaak vooraan Nistelrode aan het Laar ter hoogte van de Blauwesteenweg.

Wat ik mij vanaf het begin kan herinneren is dat het een hele verandering was voor de Nistelrodese gemeenschap. Voorheen was het een politie opleidingskamp geweest en daarna zijn wij direct met de mensen van de Molukken in contact gekomen.

Maar eigenlijk waren de Molukkers voor mij geen onbekend volk. Mijn vrouw had namelijk twee zusjes in Indonesië en wij waren destijds in Indonesië geweest, weliswaar niet op de Molukken, maar op Java want ze waren daar als missiezusters werkzaam. Meer dan 50 jaar hebben ze in Indonesië gewerkt, ze hebben bovendien in een Japans krijgsgevangenkamp gezeten.

Tot hun 80ste jaar zijn ze in Indonesië gebleven. Dus je zou kunnen zeggen dat we enigszins bekend waren met de cultuur en de aard van de Molukse mensen.

Het ging in het begin wel gezellig maar de taalbarrière was vaak genoeg problematisch. Ik herinnerde nog als de mensen bij ons in de zaak kwamen en ze vonden iets mooi dan zeggen ze "bagus"(mooi), en als het te groot was dan was het "besar" (groot) en als het te klein was dan was het "kecil"(klein). Dat waren de eerste drie woorden die ik van de Molukkers leerde kennen. Ik heb voor diverse Molukkers maatkleding moeten maken. Ik meen voor meneer Sirken en voor meneer Roemloes dat ik kleding op maat had gemaakt. Met de mensen in het woonoord had ik nogal wat contacten omdat ik goed bevriend was met meneer de Poot die als kampbeheerder op het woonoord werkte. In het begin weet ik nog dat de mensen een soort kledingbon hadden die ze meebrachten en bij ons kleding konden kopen. Maar dat was maar van korte duur. Ik heb eigenlijk al die tijd goede en prettige contacten gehad met de Molukse mensen. Natuurlijk ontstaat er nu een nieuwe generatie maar de verhouding is altijd prima geweest. Trouwens, de mensen wonen en leven nu in onze gemeenschap en toen was dat anders, het was toch een aparte gemeenschap voor onze Nistelrodese begrippen. Terugkijkend moet ik zeggen dat er toch sprake is van integratie, de aanpassing over en weer heeft zonder enige problemen plaatsgevonden. Verschillende mensen hebben wij hier bij onze kledingzaak in dienst.

Vakanties bij Nederlandse gezinnen

Om de kinderen nog beter en meer kennis te laten maken met de leefpatroon en waarden en normen van de Nederlandse samenleving, werden tijdens de schoolvakanties vanaf het jaar 1959 vakantieverblijven georganiseerd. Deze jeugdige Molukse kinderen konden dan tijdens de vakanties logeren bij Nederlandse gezinnen in Rotterdam. Alle Molukse kinderen uit de Zuidoost Molukse woonoorden Donzel, Baarschot, Villheide en Op de Loop kregen de mogelijkheid, uiteraard na instemming van de ouders, om hun schoolvakantie door te brengen bij Nederlandse gezinnen.

In samenwerking met de kampraad en de beheerder verzorgde pastoor Vliegen deze vakantieverblijven. Naar schatting 110 Zuidoost Molukse kinderen konden derhalve terecht bij evenzoveel aantal Nederlandse gezinnen.

Overzicht Molukse kinderen bij Nederlandse pleegouders

GROTE VACANTIE kxxf1959

Woonoord OP DE LOOP te ECHT.

Sarkol Anna E. oud 5 jaar gepl. bij M.J.Jansen Papendi
 Jaftoran Donatus 7 jaar ,, ,, J.J.Botermans Brui
 Jamleen Wiijbrordus 5 jaar ,, ,, H.L.v.Veldhoven Sch

GROTE VACANTIE 1959

WOONOORD BAARSCHOT TE MIDDELBEERS

Sikteubun Margreta oud 7 jaar gepl. bij F.Landsbergen Irenesti
 Sikteubun Johannis oud 6 jaar ,, ,, H.Hulspas Beukelaars
 Sirken Casperina oud 11 jaar ,, ,, A.Kuerten Palestinastr.
 Sirken David oud 9 jaar ,, ,, A.Kop Valkeniersweg 9 R'dam
 Sirken Agrepina oud 7 jaar ,, ,, v.d.Sman Robijnstr. 3 R'dam
 Elmas Timoteus oud 11 jaar ,, ,, J.Roerink O.V.Dorpstr. 41 R'dam 8
 Elmas Joseph oud 9 jaar ,, ,, L.H.Westdijk Mare 34 R'dam
 Elmas Juliana oud 7 jaar ,, ,, L.H.Westdijk mare 34 R'dam
 Elmas Donatus oud 6 jaar ,, ,, T.Tange Donkerslootstr. 15a R'dam
 Sarken Maria oud 9 jaar ,, ,, A.Kroesbeek Crooswijksestr. 1 R'dam
 Sarken Simon oud 7 jaar ,, ,, J.Aalbers Eerste Gijzingstr. 90 R'dam

Deze kinderen moeten nog gehaald worden vanaf Baarschot de kinderen worden teruggebracht op 30 augustus naar het woonoord Donzel te Nistálrode. De overige uit het woonoord opgegeven kinderen zijn reeds naar dit woonoord en zullen vandaar af gehaald worden.

Overzicht Molukse kinderen bij Nederlandse pleegouders

LIJST 1 van de kinderen uit het woonoord Donzel te Nistelrode

Rahangier Paulus oud 7 jaar	gepl. bij A.Kars Mr. Kesperweg 146	Ridderkerk.
Rahangier Gresentia 6 jaar	,, J.M.Lemaire Zaagmolenstr. 118b	R'dam
Rejaan gabriel oud 10 jaar	,, Mientjes Burg. Hofmanplein 21	R'dam
Renjaan Mariette ,, 7 jaar	,, J.Vermeulen Pleinweg 32b	R'dam
Jamleam Maria ,, 6 jaar	,, A.Verbiest Wilhelminastr.43	Berkel (Z.)
Welerubun Verena M. 10 jaar	,, Feijen Jacob Loisstr. 29b	R'dam
Welerubun Egidius,, 6 jaar	,, Rosmalen Wegnestr 7d	Vlaardingen
Welerubun Justina ,, 5 jaar	,, Veronel Berkhout Groenedaal 15c	R'dam.
Heatubun Augustina,,10 jaar	,, A.v.d.Kaay Westzeedijk 37	R'dam
Heatubun Martin ,, 8 jaar	,, K.Hoornweg Irenestr2	RMOon
Heatubun Julius ,, 5 jaar	,, C.Bakker Walravenstr.23	R'dam.
Renwarin Ngabub Carla 8 jaar	,, Timmermans Wilhelminastr 43	Berkel (ZH)
Leftuw Jacolina ,,10 jaar	,, M.Hooymans M.Kiersstr 30	Steenwijk.
Refmutu Aloysius ,, 5 jaar	,, Etman Schieweg 189a	R'dam
Amukwaman Victor ,,9 jaar	,, H.Ariens Clementstr 85	R'dam
<i>MUYIKWAMAN PASCHALIS</i> 7 "	<i>P.T. Staathof Zwart janstr 78</i>	<i>R'dam</i>
Amukwaman Wilhelmina 5 jaar	,, C.Bakker Papendrechtstr 22a	R'dam
Leftungun Joseph 8 jaar	,, E.A.Dikmans Bollland 32	R'dam
Ohoiledjan Maxmilianus 9 jaar	,, Koldenhof 1ste Jerichostr. 75	R'dam
Sikteubun Maria 8 jaar	,, Elens Essenburgsingel 100b	R'dam
Sikteubun Thomas 7 jaar	,, J.de Barsse Lindesingel 44	R'dam
Tuatubun Adrianus 8 jaar	,, W.Arts Oldegaarde 892	R'dam
Tuatubun Alowisia 7 jaar	,, Tubbing Lambertusstr. 146 a	R'dam
Tuatubun Frederika 5 jaar	,, J.Vermunt Daliastr.84	R'dam
Londar Thresia oud 9 jaar	,, H.Arts Sonooystr 13b	R'dam
Londar Jacobus oud 7 jaar	Herfst van Haren Icarustr. 10	R'dam 13
Majabubun Joseph 10 jaar	gepl. bij J.v.Zoelen Doezastr 32b	R'dam 4
Majabubun Falentia 8 jaar	,, Berkelmans	
Majabubun Agrepina 8 jaar	,, Heetman Gerard Douwstr, .29	Cappelle a/
Kawardini Mariette 9 jaar	,, J.Sluiteer K.v.d.Bergelaan 30a	R'dam

Overzicht Molukse kinderen bij Nederlandse pleegouders.

lijst nr. 2

Lijst van de kinderen uit het woonoord Donzel te Nistelrode

Kawarnidi Lucia	oud 7 jaar	gepl. bij J. Sluiter	K.v.d. Bergelaan 30a	R'dam 13
Harbelubun Emie	oud 8 jaar	" "	v.d. Geijn Rutgenstr. 118	Schiebroek.
Harbelubun Nonni	oud 7 jaar	" "	v. Meineke Coloniastr. 25	R'dam
Harbelubun Lili	oud 5 jaar	" "	F. Snickers Poelaestr. 13a	R'dam 7
Harbelubun Anthon	oud 10 jaar	" "	Lijnn Feinoordkade 12a	R'dam
Fanumbi Ksksa Joh.	oud 7 jaar	" "	Majenburg Artemispad 16	R'dam
Fanumbi Frans	oud 6 jaar	" "	Majenburg A.v.d. Doeslaan 32a	R'dam
Fanumbi Augustina	oud 5 jaar	" "	v.d. Snoek Emelenkamp 12	R'dam
Ksksksks Betaubun Joh.	7 jaar	" "	B. Eisma Voetjesstr. 34b	R'dam
Letsein Dominica	oud 6 jaar	" "	A.v. Bakel Dorpstr 134	Hoogvliet
Choiwutun Franciscus	8 jaar	" "	Ksksks Peters Breeweg 10a	R'dam
Choiwutun Maria	oud 7 jaar	" "	H.M. Bok Tapuitstr. 72c	R'dam
Choiwutun Irene	oud 5 jaar	" "	H. Dessens Schipperstr. 19a	R'dam
Mastail Medardus	oud 10 jaar	" "	Volkers Abram Kuiperstr. 99a	R'dam
Mastail Crispina	oud 9 jaar	" "	J.v.d. Heijden Dr. Zamerhofstr. 10c	R'dam
Mastail Willibrordus	7 jaar	" "	v.d. Ven Borchsatelaan 1	H'berg
Ngarbingan Donatus	7 jaar	" "	v. Tol Busken-Huetstr. 153	R'dam
Ngarbingan Helena	oud 5 jaar	" "	H.v. Nrendonk Zwartjanstr 115	R'dam
Rahael Wilhelmentje	8 jaar	" "	Verwat Zijl 5	R'dam
Rahael Eduardus	oud 6 jaar	" "	Fam Braams Harkulo 82	
Rahael Cris	oud 5 jaar	" "	Overzier Hoevestr. 14	
Setubun Hubertina	oud 7 jaar	" "	M. Teefelen Martunus Dorpinstr. 6	Overschie
Setubun Linus	oud 6 jaar	" "	Gombert Beccraming 12c	Overschie
Rumlus George	oud 9 jaar	" "	Degens Statenweg 160	R'dam
Rumlus Maria	oud 8 jaar	" "	Nieuwenhuizen Tapuitstr 7b	R'dam
Rumlus Christiana	oud 6 jaar	" "	D. Jansen Gerrit v.d. Lindestr. 43a	R'dam
Rumlus Antonia	oud 5 jaar	" "	J. Lansbergen Wilgenlei 188	R'dam 12
Retlob Antonius	oud 6½ jaar	" "	Buemer Vermeulen Hoevestr. 27	R'dam
Retlob Cornelis	oud 5 jaar	" "	L.J. Fluitsma de Villeneuvestr 3	R'dam

Overzicht Molukse kinderen bij Nederlandse pleegouders

LIJST NE/ 1 Lijst Nr. 3

Lijst van de kinderen uit het woonoord Donzel te Nistelrode.

Materbongs Petrus	oud 11 jaar	gepl. bij	J. Batist Zwaanishals 13c R'dam
Materbongs Theresia	„ 9 jaar	„ „	v.d.Heijden Herman Costerstr. 36b R'dam
Materbongs Nicolaas	„ 7 jaar	„ „	D.A.S.Höfstede Zeisstr. 14b R'dam
Materbongs Cornelia	„ 5 jaar	„ „	C.Eestermans Zeisstr. 3b R'dam
Fatubun Tombak	„ ? jaar	„ „	v.Kinds Halsterenstr. 29 R'dam
Fatubun Monica	„ ? jaar	„ „	S.Jeuken Harddraverstr 34a R'dam
Tunjanan Magdalena	„ 12 jaar	„ „	Zoun Agemennonstr 8 R'dam
Tunjanan Derk	„ 11 jaar	„ „	v.Hoek Hooglandstr. 172 R'dam XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX R'dam
Tunjanan Maria	„ 7 jaar	„ „	F.Roppenrade Jan Cobelstr. 60 R'dam
Tunjanan Flavius	„ 9 jaar	„ „	Fam Corver Melisantsgr R'dam
Renjaan Wellihad	„ 6 jaar	„ „	H.Steenvoorde Bas Jongeriusstr. 156c
Renjaan Antonius	„ 10 jaar	„ „	Floeg Stadhoudersweg 149a R'dam
Oratmangun Martha	„ 8 jaar	„ „	P.J.L.RomboutsBreitnersingel 51 R'dam
Oratmangun Anton	„ 5 jaar	„ „	C.Clasquin Zwaardleliestr. 92 Schied
Omaratan Zacharias	„ 10 jaar	„ „	W.C.Elmendorp Schiedamseweg 485 R'dam
Kopang Matheas	„ 7 jaar	„ „	A de Winter Tien gemetensingel 12b R
Patiasina Martha	„ 6 jaar	„ „	Hoekstra Boreelstr. 51 R'dam
Maselaman Frederika	„ 10 jaar	„ „	Ph.Quanjez Dirklandstr. 10 R'dam
Maselaman Maxi	„ 8 jaar	„ „	W.H.Regeer Kettingst. 20a R'dam 16
Maselaman Johannes	„ 6½ jaar	„ „	Schiedamseweg 52a R'dam 7 Fam. Elens
Maselaman Petrus	„ oud 5	„ „	J.Laros Mathenesserstr 64 R'dam W.
Iryanan Augustina	„ 9 jaar	„ „	J. Sloopjes West Varkenoordseweg 449
Rejaan Ricardus	„ 8 jaar	„ „	de Graafje Postersstr. 7b R'dam <i>Wiljens Jac Gaisstr. 21 B</i>
Letsoin Petrus	„ 8 jaar	„ „	Jansen Dorpstr. 134 Hoogvliet
Letsoin Ros	„ 7 jaar	„ „	Buijser W.v.Hillegaerdsbergstr. 44
Renjaan Alovysius	„ 11 jaar	„ „	v.d.IJsel v.Vollenhovestr. 7 R'dam
Renjaan Maria	„ 9 jaar	„ „	H.Fortuin Hillegondaplein 25 H'berg
Kopang Willij (J)	„ 6 jaar	„ „	J.Ram Schonbergerweg 88b R'dam

Het gemeinschapsleven in het woonoord

Terwijl de vaders en de moeders zich bezighielden met de inrichting van de woningen en het zoeken naar werk, en de kinderen de omgeving gingen verkennen begon langzamerhand het gemeinschapsleven van de grond te komen. Tot de kampraad behoorden de heren A.

Renjaan en M. Amukwaman. Beiden namen eveneens zitting in het bestuur van de KRPP (Kepentingan Rayat Pulau Pulau Terselatan) = de landelijke belangenorganisatie van de Zuidoost Molukkers in Nederland.

Met de ondersteuning van de kampbeheerder de heer A.J. de Poot regelden zij allerlei zaken die met de woon-leef en gezondheidssituatie te maken hadden. Zij traden ook op als de voornaamste woordvoerders van de gemeenschap. Hoewel alle Molukse inwoners van woonoord Donzel eind 1958 werden ingeschreven in het gemeentelijke bevolkingsregister, bleven zij echter ressorteren onder het Commissariaat van Ambonezenzorg. Onder het Rijk dus! Een en ander hing samen met het beleid van die dagen, dat nog steeds was gericht op een tijdelijk verblijf van Molukkers in Nederland. De eerste werkzaamheden van de kampraad bestond uit het inventariseren en registreren van alle inwoners van het kamp. In de archieven die nog bewaard zijn, is een overzicht van alle namen van de inwoners die in het woonoord Donzel hebben gewoond.

De bewoners van woonoord Donzel zijn allemaal afkomstig van de Zuidoost Molukse Eilanden Tanimbar, Larat, Fordata, Kei Besar en Kei Kecil. De mannen waren, zoals eerder vermeld, jonge ex KNIL-militairen van gemiddeld 30 jaar. Enkelen (oud ex KNIL-militairen) hadden de leeftijd van 40 jaar en ouder. Niet alle echtgenotes waren van Molukse afkomst. Ruim 25 vrouwen zijn afkomstig van de Indonesische eilanden Java, Bali, Sumatra, Madura en Celebes. Op zich was dit niet verwonderlijk. Toen de jonge mannen in dienst gingen waren de meesten vrijgezel. Ten tijde van hun militaire dienst gedurende de periode 1946- 1950 verbleven ze in de diverse Nederlandse kazernes in Indonesië. Op die manier kwamen ze in contact met de dorpsbewoners en raakten ze op de een of andere manier verliefd op deze vrouwen.

Deze vrouwen verbleven in de kazernes, gingen om met andere Molukse vrouwen en sommigen bevielen van een of meerdere kinderen. Hun positie was zowel binnen de kazernes dan wel in hun dorpsgemeenschap in Indonesië bepaald niet rooskleurig. Zij werden gezien als "vrouwen die heulen met de vijand". Immers, de strijd tussen Indonesische nationalist, onder leiding van Soekarno en het KNIL maakte hun positie er niet beter op. Naast de gewone gezinnen woonden er ook veel mannelijke vrijgezellen. Deze woonden onder andere in de barakken 10,17 en 21. De huisvesting van de inwoners werd zo ingedeeld dat gezinnen die of familie/ dan wel sekampung (vanuit een negorij) zijn of elkaar goed kenden, in een barak of in ieder geval in de nabijheid werden gehuisvest. Overigens zijn er barakken waar diverse gezinnen (Kei/Tanimbar) samenwoonden. De taal die men over het algemeen sprak was Indonesisch/Moluks. In familie- of gezinsverband spraken de volwassenen Keiees en/of Tanimbarees. Slechts enkelen beheersten de Nederlandse taal redelijk.

De kampbeheerder was beheerder de Poot. Hij woonde samen met zijn vrouw en twee kinderen, Antoon en Els in het woonoord. Beheerder de Poot kende de Molukkers. Voordat hij in Donzel werd aangesteld was hij kampbeheerder in het Molukse woonoord in Venray. Deze man beheerste niet de maleis taal maar probeerde af en toe wel enkele dagelijkse maleise woorden te spreken. Toen de behuizing van de Molukkers in Donzel helemaal werd voltooid zorgde hij dat de voorzieningen in het woonoord optimaal gingen verlopen. De kampraad kreeg een kantoor inclusief een zeer gering budget ten behoeve van administratieve behoeften. Het hospitaaltje werd zodanig ingericht opdat het onder andere dienst kon doen als consultatie-bureau. Daarnaast had hij ook de taak om samen met pastoor Vliegen en de kampraad zaken te regelen opdat de mensen regelmatig de kerk konden bezoeken. Er werden bovendien ook voorbereidingen getroffen om de kinderen onderwijs te laten volgen.

En ondertussen gingen vele mannen proberen, zij het niet met bemiddeling van de beheerder en/of de kampraad werk te zoeken om hun gezinnen te kunnen onderhouden. Bij Zwanenberg, Unox, Thomas & Drijver en Philips in Oss konden de meeste mannen te werk worden gesteld. Tientallen andere mannen/vrijgezellen kregen werk bij de scheepvaartmaatschappij de Holland Amerika Lijn.

De kerk

De kerk of beter gezegd het katholieke geloof speelde een zeer belangrijke rol in het leven van de bewoners. Pater Vliegen, die er pastoor was, was zowel voor de jongeren als de

ouderen een man van aanzien die het katholieke geloof letterlijk in woord en daad omzette. Pastoor Vliegen werd in die dagen geassisteerd door de heer Warat en de koster was de heer Toatubun. Daarnaast waren eveneens enkele Molukse vaders die zich op de een of andere manier met het christelijke/katholieke geloof bezighielden zoals oom Namsa en oom Raharusun. Twee tot drie keer per week verzorgde pastoor Vliegen (zie foto onder) een mis in het kerkgebouw. Daarbij werd hij geassisteerd door jeugdige Molukse misdienaars uit het kamp.

Op de zondagochtend vindt de hoogmis plaats en op de zaterdagmiddag danwel op de zondagmiddag de "lofmis". De zondagse hoogmis werd op zich goed bezocht in tegenstelling tot de lofmis. De jeugd zat verspreid voorin over de eerste banken. Daarachter volgen de moeders met de wat kleinere kinderen. En de mannen nemen altijd achter in de kerk plaats. Dat de kinderen wekelijks op zondag de mis bijwonen is meer regel dan uitzondering. Op zondag dien je dan ook je netste pak en (schoongepoetste) schoenen te dragen. En sommige zeer gelovige ouders stelde het op prijs als je de pastoor meehelpt door misdienaar te zijn. Pastoor Vliegen was iemand die ook een bepaalde stempel drukte op de geloofsgemeenschap. Sowieso viel de pastoor al op door zijn houding en kledij. Hij bewoog zich voort in een klein zwart autootje. En gekleed in zwart gewaad met soms in zijn hand de bijbel toog hij naar de kerk. Hij zal ook niet tolereren dat er in de kerk door jong en oud gesmoezeld werd. Wanneer dit wel gebeurt, stopt hij met gebeden en richt zich met een uiterst koude en indringende blik naar het geroezemoes. Stilte en aandacht voor de Heer stonden op de eerste plaats.

Pastoor Vliegen was iemand die enorm fel was tegen het gokken (kaarten en/of dobbelen om geld). Bij bevallingen komt hij op kraambezoek bij het gelukkige gezin en neemt hij dan bisschuit met muisjes mee. Later werd de pastoor in zijn werkzaamheden ondersteund door pastoor Houben. De pastorie bevond zich bovendien ook in het woonoord.

De KRPPT in de jaren '50

De KRPPT (Kepentingan Rayat Pulau Pulau Terselatan = Belangenorganisatie van de Zuidelijkste eilanden) werd op 1 februari 1952 in Echt opgericht naar aanleiding van de "kwestie Vught". De spanningen, die reeds in de KNIL-periode tussen de Terselatan-groep en Ambon/Lease/Ceram-groep bestonden, en in Nederland zich voortzetten zoals eerder vermeld was aanleiding voor een aantal voormannen van de Terselatan-gemeenschap om de wens aan te kaarten om in eigen woonoorden te wonen, gescheiden van de "Ambonezen", waarmee de Midden-Molukkers werd bedoeld. Overigens noemden de "Ambonezen" de Terselatan-Molukkers toentertijd "Keiezen". Naast de wens om in eigen woonoorden te mogen verblijven, gaf de KRPPT naar buiten toe duidelijk te kennen niets meer met de RMS te maken te willen hebben. De KRPPT-bestuursleden van het eerste uur waren: A. Renjaan, Tanlain, L. K. Elwarin, L. Sarkol, Ph. Roem-Ohoira, M. Amukwaman, L. Ririmasse, Kaitini, Balsoran en Tamar.

De woonoorden lagen veelal buiten de Nederlandse woonconcentratie, vaak voorzien van een omheining en een centrale poort, zoals overigens bij het overgrote deel van de Molukse woonoorden het geval was. De KRPPT spande zich in om woonoorden te realiseren, waar de Terselatan-Molukkers, gescheiden van de Midden-Molukkers, zich konden vestigen. In de vijftiger jaren was de KRPPT in verband met de hervestigingen druk bezig. De hervestigingsplaatsen waren: kamp Pietersberg (Westerbork), kamp Op de Loop (Echt), kamp Donzel (bij Nistelrode), kamp Laarbrug (Bij Ommen), kamp Eerde (bij Ommen), kamp Baarsschot, kamp Vielleheide (Mill) en kamp de Hoge Horst (Groesbeek). Daarnaast hield de KRPPT zich bezig met de belangenbehartiging van de lokale Terselatan-gemeenschappen, waarbij ze de overlegpartner was voor deze gemeenschappen met de lokale en centrale overheid. Toen de herhuisvestingen rond waren, werden in de loop der jaren de activiteiten van de KRPPT steeds minder. Een belangrijke reden was de afschaffing van de reiskostenregeling, waardoor het voor de KRPPT-bestuursleden bijna ondoenlijk werd het contact met de verspreid liggende woonoorden even intensief te onderhouden. Daarnaast, en zo mogelijk ook dientengevolge, werden de lokale belangen steeds meer door de lokale vertegenwoordigers, kampraden of beheerders overgenomen. De Terselatan-gemeenschappen waren relatief rustig, totdat in de zeventiger jaren de Midden-Molukkers een aantal bezettingen en kapingen uitvoerden, om aandacht te vragen voor de RMS.

In een gezamenlijke verklaring in de richting van de Nederlandse regering, regionale en landelijke kranten, persverklaringen voor radio en TV, dat werd ondertekend door de Zuid-Oost Molukse wijkraden en lokale Stichtingen gaf men aan zich volledig te distantiëren van deze bezettingen en kapingen en niet achter de idealen te staan voor de RMS.

Naar aanleiding van deze acties zocht de centrale overheid contact met de vertegenwoordigers van de Molukse gemeenschappen. Inmiddels vonden de laatste verhuizingen van de woonoorden naar de nieuwbouwwijken plaats. De KRPPT had niet meer het actieve karakter van de vijftiger jaren, maar stond wel voor een moreel dilemma. De Terselatan- Molukkers, bij monde van de KRPPT, heeft in de vijftiger jaren immers uitgesproken niets meer met de RMS te maken te willen hebben en wilde ook niet met de RMS aan één tafel zitten.

In deze impasse vonden een aantal jongeren in 1974 het noodzakelijk dat er wel op het initiatief van de overheid ingegaan moest worden, desnoods met de RMS aan een tafel, omdat er zaken besproken zouden worden, die ook voor de Terselatan-Molukkers van belang waren, zoals de installatie van een Inspraakorgaan.

Een aantal jongeren nam met instemming van in 1974 oud-bestuursleden van de KRPPT (waaronder voorzitter A. Renjaan) het initiatief om Masmalra (Masyarakat Maluku Tenggara = Zuid Oost Molukse gemeenschap) op te richten en ging aan de onderhandelingstafel zitten. Masmalra werd aldus officieel in 1976 in Echt opgericht en nam zitting in het Inspraakorgaan Welzijn Molukkers (IWM), het latere Landelijk Overleg Welzijn Molukkers (LOWM).

Overleg tussen het bestuur van KRPPT en leden van de Papuagemeenschap in Nederland in verband met plannen om naar Nieuw-Guinea te gaan. V.l.n.r. zittend: A. Renjan, Papualeider M. Kaisiepo en L. Ririmasse. Achter hen, staand, de volgende KRPPT-bestuurders: O.A. Rahantoknam (2^e van links), Ph. Roem-Ohoira (4^e van links), F. Tainlain (6^e van links), Djelau (6^e van rechts), Kaitieny (5^e van rechts), en I. Sarkol (3^e van rechts). (MHM)

Op bovenstaande foto ontbreken de heren bestuursleden M. Amukwaman en A. Anamopa

PENGURUS PUSAT KEPENTINGAN RAJAT PULAU-PULAU TERSELATAN
DI NEGERI BELANDA

Kepada : Paduka Tuan Dr. Nikijulu
Nr. : 407 / KRPPPT
Pokok : Resolutive
Lampiran: 1.

Groesbeek 17 Augustus 1956

Kepindahankami suku Terselatan bertempat sendiri sedjak tahun 1951, berdasar atas perbuatan2 orang2 suku Ambon jang tidak berperasaan dan herperi kemanusiaan, jang sudah berlaku dengan sindiran dan hodjatan, mista dan aniaja, serta kedjam dan bengis jang tidak bersifat ke Tuhanan dan keadilan.

Dengan perbuatan2 tersebut, maka kami suku Terselatan telah mengorganiserRken diri untuk menentang dengan sekeras-kerasnja, serta mengadakan Resolutive ini seraja ditudjukan kepada orang2 suku Ambon, jang beratesal dari kepulauan Ambon, Haruku, Saparua, Nusalaut, dan Ceram; sebagai bukti keterangan2 seperti jang ternjata dibawah ini:

- I. Pada tanggal 24 Mei 1951 diwoonoord Middelerg Proventie Zeeland, telah terjadi satu peristiwa jang terdiri dari kurang lebih tiga puluh (30) orang suku Ambon, mengantjam seorang suku Terselatan dengan perkataan dan pukulan jang hebat seperti:
 - a. Bangsa Terselatan bangsa comenis
 - b. Bangsa Terselatan bangsa busuk musti dibunuh semua
 - c. Menderita sakit karena pukulan hebat
 - II. Pada tanggal 18 Juli 1951 diwoonoord Lunetten Vuigt Proventie Noord Baraban, telah timbul penjangkalan bahwa Terselatan tidak termasuk dalam proklamatie Republik Maluku Selatan.
 - III. Sebagai ternjata dalam titik II, maka pada tanggal 20 Juli 1951 diwoonoord Lunetten Vuigt Proventie Noord Baraban, telah diadakan satu rapat raksasa diantara pemimpin2 suku Ambon dengan suku Terselatan untuk memperbintjangkan soal tersebut, sebagai berikut:
 - a. Dengan ichtiar pemimpin2 suku Terselatan minta berpindah bertempat sendiri, menghindarkan bahaya diantara kita dngan kita.
 - b. karena tidak menerima permintaan ini, maka pemimpin2 suku Terselatan minta satu surat pengakuan atas djeminan keamanan antara kedua bela pihak jang ditandai tangan oleh pemimpin2 suku Ambon sendiri, Paduka Tuan Dr. Nikijulu, teristimewa Pemerintah Belanda. Permintaan tersebut, telah disetudju serta menetapkan bahwa selat-latnja pada tanggal 1 Augustus 1951, sehelai dari surat tersebut musti diserahkan kepada Tuan L. Sarkol; karena ia adalah seorang pemimpin suku Terselatan jang berdiam diwoonoord Lunetten Vuigt.
- Pada tanggal 19 Augustus 1951 diwoonoord Lunetten Vuigt, karena malu sebab tidak menggenapi perasetudjuan sebagai ternjata pada titik III, maka buktinja mereka mengadakan revolutive jang dipimpin oleh pemuka2nja jang beratesal dari Ambon, Saparua, Haruku, Nusalaut teristimewa Ceram; dengan mengangkat senjata parang dan kelewang, serta pisau dan batu menjerang orang2 suku Terselatan jang berdiam diwoonoord Lunetten Vuigt.
- a. Bukti seorang anak laki2 jang berumur kurang lebih dua tahun telah tewas, karena dilempar dengan batu.
 - b. Tiga orang laki2 jang buntung tangan dan djari2nja karena dipotong dengan parang dan kelewang, sehingga kini buntung pula kehidupan mereka.

Seperti bukti keterangan2 seperti trnjata dalam lampiran satu, maka akibatnja berdiri organisatie Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan (KRPPPT) serta membela atas keadilan dan kebenaran dasar Ke Tuhanan dan hak2 manusia, karena kami suku Terselatan merasa bahwa kami djuga adalah manusia jang didjadi kan oleh Allah menurut petanja, serta berderadjat dan berkemuliaan serta berhak sama dengan lain2 manusia sebagai satu golongan suku bangsa Maluku di Maluku, jang memiliki sebahagian lautan dan daratan Pulau2 Terselatan; jang mempunja adat istiadat dan cultuur kebudajaan serta bahasa sendiri. Karena kehinaan suku Terselatan dari dahulu sehingga sekarang, dan dari Indonesia sampai di Eropa, maka kini organisatie Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan (KRPPPT) menjatakan pendiriannja sebagai berikut:

- I. Organisatie Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan (KRPPPT) sekali berpindah, tetap keluar dari apa jang disebut perdjjuangan Republik Maluku Selatan (RMS) Almarhum:
- II. Organisatie Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan (KRPPPT) tetap keluar, putus dan bertjerai dari apa jang disebut perdjjuangan Republik Maluku Selatan (RMS), sambil mengurus rumah tangganja tersendiri.
- III. Sebagai mana dalam perdjjuangan Taan2 telah menjatakan Maluku Selatan, begitupun kami menjatakan kepada Tuan2 bahwa kami adalah suku Terselatan (Maluku Tenggara).
- IV/ Pada tanggal 19 Augustus 1951, adalah satu hari peringatan bagi suku Terselatan jang tá dapat dilupa, dalam riwayat hidup pada setiap tahun.
- V. Nama Ambon kami basmikan, tetapi nama Maluku kami akui.

Resolutive ini dibuat oleh Badan Pengurus Pusat Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan diwoonoord "De Hoge Horst, Groesbeek Proventie Gelderland pada tanggal 17 Augustus 1956.

NAAM	Brk	Nr	NAAM	Brk	Nr.	NAAM	B rk	Nr.
W. Sikteubun	1	11	C. Morjaan	2	21	C. Farneubun		31
A. Kadmaerubun	1	12	A. Fautngiljanan	2	22	M. Sakbal	3	32
L. Letsoin	1	13	J. Fautubun	2	23	C. Wenehenubun	3	33
P. Tunjanan	1	14	E. Irijanan	2	24	T. Rumlus	3	34
							3	
K.Renwarin	4	41	M.Amukwaman	5	51	C.Londar		61
L.Harbelubun	4	42	W.Fanoembi	5	52	B.Sikteubun	6	62
I.Renjaan	4	43	F. Renjaan	5	53	J. Sorlury	6	63
A.Oratmangun	4	44					6	
B.Rahawadan	7	71	P. Wenehenubun	8	81	A. Tethol		91
C.Ngarbingan	7	72	D. Renwarin	8	82	H. Resubun	9	92
.Setitit	7	73	A. Rettob	8	83	S. Rejaan	9	93
W.Ohoioetoen	7	74	G. Warat	8	84	H. Retob	9	94
P.Renwarin	7	75	A. Renjaan	8	85	I. Jejanan	9	95
			M. Rahael	8	86		9	
E.Setubun	10	102	M. Majabubun	11	111	F.Mastail		121
A. Rumangun	10	103	S. Rahael	11	112	T.Jamlean	1	122
S. Betaubun	10	104	P. Refwutu	11	113	F. Rejaan	2	123
P. Ngoranubun	10	105	M. Renwarin	11	114	A. Omaratan	1	124
Fernatubun	10	106					2	
A. Ikanubun	13	131	V. Letsoin	14	141	G. Welerubun	1	151
J. Resok	13	132	M. Heatubun	14	142	P. Majabubun	2	152
A. Leftew	13	133	M. Fautngiljanan	14	143	S. Wilikin	1	153
P. Raharusun	13	134	H. Rumlus	14	144	.Lasol	2	154
J. Fautngiljanan	13	135						
G. Namsa	13	136					1	
Rahangiar ?							5	
							1	
							5	
							1	
							5	
							1	
							5	

NAAM	Br k	Nr.	NAAM	Brk	Nr.	NAAM	Brk	Nr.
P. Fatubun		161	G. Barwaubun	17	171	F. Maturbongs	18	181
A. Toatubun	1	162	V. Sikteubun	17	171	B. Sirken	18	182
A. Rettob	6	163	B. Resubun	17	172	Bl. Sirken	18	183
A. Ohoiledjan	1	164	A. Warwarin	17	172	L. Sarkol	18	184
L. Kawarnidi	6	191	B. Refo	17	172	E. Maturbongs	21	222
A. Renjaan	1	192	C.Ikanubun	17	173	D. Rahangmetan	21	223
S. Leftew	6	193	B. Lasol	20	201			
M. Rahajaan	1	194	T. Elmas	20	202			
	6		J. Dumatubun	20	203			
	1							
	9							
	1							
	9							
	1							
	9							
	1							
	9							

